

Subkultura

Subkultura je pojem a jeho definice se zaměřuje na jednotlivé charakteristické prvky a znaky. Je proto velmi obtížné a vlastně nemožné vyjádřit přesnou a výstižnou definici, která by dokázala postihnout to ohromné množství subkultur, které již vznikly a které stále vznikají.

Zjednodušeně řečeno se však jedná o minoritní skupinu lidí která má své specifické hodnoty, normy, životní styl a vzorce chování. Tento pojem je vlastně podskupinou pojmu kultura, označuje charakteristickou skupinu lidí odlišující se od dominantní kultury.

Subkultura většinou vznikne jako reakce na momentální stav společnosti. Může být výsledkem kritického pohledu na společenský celek, nebo jen ze shody zájmů, nicméně vždy vznikne nová malá kultura, která buď nebude mít dost silné zastoupení a zanikne, nebo začne zajímat čím dál tím víc nových lidí a stane se z ní pojem obsahující specifické myšlení, specifické chování a specifický vizuální styl. Pro příklad uvedu pár nejznámějších, jako rockers, punk, emo, straight edge, hip-hop, graffiti, hooligans, skinheads, freetekno, skate, a pár novějších, třeba sneakers, otaku, meatheads, queer, hipsters. Všechny tyto subkultury mají samozřejmě větší či menší zastoupení v České Republice.

Další pojem, který se subkulturou souvisí je kontrakultura. Jedná se o skupinu extrémně vyhraněnou proti společnosti. Vzniká buď z vědomého rozhodnutí, někdy ale také jako výsledek fatálních životních omylů. Jedná se například o vegany, feministky, squatterry, narkomany, bezdomovce.

Techno

Stroje, trubky, dráty, továrny... to není jediným výsledkem technologického pokroku lidstva. Obrovský vývoj elektroniky a výpočetní techniky a v neposlední řadě fascinace vesmírem a touhou napodobovat zvuky galaxií dal za vznik této subkultuře. Techno je subkultura, kterou chápou pouze technaři, hudba je pro okolní svět nepochopitelná, životní styl není vnímaný jako styl přirozený a dost často se objevuje názor, že technem mohou žít pouze lidé bez schopnosti myslet. Rychlý, cyklický rytmus, světelná show, projekce a drogy (převážně extáze a amfetamin) vážně není to, co by většinový člověk dokázal tolerovat. Přesto je techno a house momentálně převládající hudební žánr na "kvalitní" hudební scéně.

Tato subkultura je jakousi směsicí metafyziky prostoru a technologie. Proto spolu vše na typické technoparty souvisí. A to velmi úzce. DJ často míchá více žánrů dohromady (techno, house, trance, D'n'B) a s ním určitým způsobem spolupracuje VJ, tvořící projekci naživo podobným způsobem jako DJ.

Styl oblékání není momentálně nijak výrazný. Dříve obsahoval prvky, které se dají shrnout slovem "plastové", spoustu synteticky působících barev a šílených účesů. Vypadal jako jakýsi sci-fi punk.

Když ale člověk zavítá na techno akci dnes, nenajde moc jednotlivých prvků. Přejde mi že když vedle sebe postavíte technaře a hipstera, nenajdete rozdíl.

Freetekno

Jedná se o subkulturu, jejíž hlavním zájmem je svoboda a hudba. Jedná se vlastně o jakousi nemilosrdnou undergroundovou odnož techna. Hlavním prvkem je stále se opakující basová linka, pohybující se mezi 150 až 210 BPM. Melodická stránka věci se většinou pohybuje na bodě nula. Není jí totiž potřeba. Hlavní je rytmická hypnóza, ve které člověk setrvá hodiny a hodiny (samozřejmě vždy záleží na typu a množství drog, které spořádal).

Co je na této subkultuře velmi důležité je to, že existuje formou DIY. To znamená, že se většinou jedná o akce mimo kluby, bez vstupného a s vlastním, dost často vlastnoručně vytvářeným soundsystémem. Specifickým prostorem je příroda. Rozlehlá louka, uprostřed obrovský soundsystém a kolem něj spousta hemžících se postaviček, o kterých by mnoho lidí chybně řeklo, že se jedná o hipíky. Nejde jim o kytičky a všechnu lásku světa, chtějí jen svobodu a hypnotický rytmus vibrující všemi kostmi.

Obrovský vliv a podíl na vzniku freetekno subkultury měl, dnes již rozpadlý, legendární britský sound systém Spiral Tribe. Ten pořádal ilegální hudební akce od roku 1990, a to převážně v prostorách opuštěných londýnských budov. To se nelíbilo britské vládě, byly přijaty zákony znemožňující freeakce tohoto typu a vzhledem k tomu, že vláda nemá u freetekno subkultury ani špetku respektu, byli členové Spiral Tribe zatčeni. Po propuštění z věznice se přesunuli do Evropy, kde se založili nebo výrazně podpořili velké množství teknivalů. U nás například v roce 1994 iniciovali teknival v Hostomicích, později Czechtek, který byl zrušen až v roce 2007.

Zdroje:

HEBDIGE, Dick. *Subkultura a styl*. Praha: Dauphin, 2012, 239 s. ISBN 9788072078356.

HEBDIGE, Dick. *Subculture: the meaning of style*. 1st pub. London: Routledge, 1979, 195 s. ISBN 0415039495.

JANDOUREK, Jan. *Sociologický slovník*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2007, 285 s. ISBN 9788073672690.

JANEČEK, Petr a Dana BITTNEROVÁ. *Folklor atomového věku: kolektivně sdílené prvky expresivní kultury v soudobé české společnosti*. 1. vyd. Praha: Národní muzeum, 2011, 135 s. ISBN 9788070363157.

518, Vladimír a Karel VESELÝ. *Kmeny: současné městské subkultury*. 1. vyd. V Praze: Big Boss, 2011, 517 s. ISBN 9788090397323.